GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ DALMATINIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50
OGLASI PO SNIŽ. TARIFI. — Priopćeno po retku D 10

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEDELJE
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik, Telefon br. 47
Redakcija za članke i vijesti zatvara se dan prije izlaska redovitog broja.
Čekovni račun Poštanske Štedionice Zagreb br. 38,114

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.—
PRETPLATA MJESEČNO: 12 DINARA
NOSTRANSTVO D 20. - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

GODINA III — ŠIBENIK, 17 OKTOBRA 1935 — BROJ 283

Bilješke i napomene

II.

Pročitao sam stoljeća otkada grčki historik Ksenofont kliče: „Pollákis ethaúmasa... Često se začudih kojim su razlozima tužitelji uvjerili Atenjane, da je Sokrat zaslužio da bude od države osuđen na smrt!" Još se jače buni kršćanska savjest kada razmišlja, kakovim razlozima židovi osuđiše Hrista da bude raspet! Jeza podilazi jugoslavensku dušu pri pomisli: da tajne, protiv mira uročene sile, uspiješe da otmu život Apostolu mira, i to u najkulturnijoj zemlji i nama i Njemu privrženoj!

Srsi strave prožimlju misaona čovjeka kada čita kojim razlozima današnja italijanska štampa dokazuje opravdanost svojega bijesnoga naleta, osvajačkog i iskopajničkog, a sve u ime civilizacije i humanosti! I tako bi mogao naprijed da nižem stvarnosti iz prošlosti i sadašnjice koje nam bjelodano govore: kako gomile, ili mase čovječanstva, bilo koje nacije, počinjuju najgroznija i najkrvavija zločinstva, kada se u njima utrne zdrav razum ili ga opije demagogija bezdušnih zavađača, varalica, fanatika, račundžija koji uočivši nabujalost zasi jepljenog raspoloženja u masama, navrnu tu nabujalu bujicu, na svoj mlin.

Čuje se često „Vox populi vox Dei" = glas puka, glas Božji, ali — koliko god pristajem uz tu rečenicu, toliko je osuđujem, kada je vrtikape izvrnu u svoje demagoške ciljeve. Glas je naroda tek onda glas Božji, kada taj glas odgovara uzvišenosti nauke Božje, ili naše nauke kršćanske, dakle, kada je u saglasnosti sa Evanđeljem Hristovim. Ako je glas naroda u protivurječju sa načelima Spasiteljeve nauke, odnosno kršćanske vjere, onda se u takovu glasu naroda ispoljuje glas — đavolâ!

Poslužimo se odmah živim primjerom. Ako glas naroda predre čak i iz milijona grla: Ubi, propni.... a taj poklič uperen je na brata po krvi i jeziku, a povod takvim pokličima je stara, predratna mržnja, sada potstrekavana i potpaljena od bezdušnika, mutikaša i sličnih, vrlo sumnjivih tipova, onda to nije glas Božji! To je glas — demónâ!

Da budemo na čistu. Ko je gomilâ, ili koga nazivljem masom? Ne sav puk — nikako! Masom nazivljem onaj dio puka, koje narod, u knjiškoj okolici, nazivlje „aminaši", a aminaši su oni neuki koji ne umiju ili ne smiju da misle svojom glavom, već kako im neki sledžija, ili demagog, sugerira koji im obećaje kule u zraku, kada će on da postane to i to, a oni mu sve potvrđuju i sve mu vjeruju! To su aminaši! To su oni koji će danas klicati: „Amen" Petru, a sutra će Pavlu! Danas će grmjeti: Hosana, sine, Davidov! A sutra će: Propni ga, propni ga! Dakle aminaštvo nije sopstvenost srpskohrvatske, već je pojava, od iskona pa do danas, kod svih nacija na svijetu, jer se je svijet dijelio i dijelićе se u mase: razboritih i nerazboritih, trezvenih i uravnoteženih i neuračunljivih, u mase poštenih i duševnih i u gomile arista, fanatika, mutnolovaca, parasita, muktiša i gulikožaca. A toj masi ne pripadaju samo plitkoumnici, već i veliki broj intelektualaca, čak s akademskim titulama, i takovi su upravo oni, koji uckâju mase neznalica na zlokobne ispade. Eto — to je ona zajednica, koja ne bi uspjela, da nema u njoj onih, kao što su: Lenjini, Raspućini itd.

Ko nije pročitao potresno djelo Krasnova: od dvoglavog orla.. neka pročita, pa će vidjeti što su mase i ko ih stvara i kako Lenjinove mase učiniše... Čitajte i razmišljajte, osobito, vi gospodo, koji se pozivljete na mase! Promislite, vi, koji izvoliste meni doviknuti, da živim u metafizičnim sferama i da ne vidim stvarnost koja se okolo nas zbiva! I kako je vidim, i ter kako je osjećam! Ali i vidim je i proživljujem sasvim drukčije negoli vi, jer sam navikao da me ne zanosi časovitost, a još manje hipotanja, a najmanje da mi imponuje masa onakova, kakovu je čas prije opisah.

Može biti da je dobro što naša štampa ne iznosi sve što se, barem kod nas u Dalmaciji, danas događa. Kada bismo o tome poveli riječ, riječ otvorenu sa ciljem: kuditi rđave i štetne pojave po naš narod i po našu državu, dovesti narodni plug opet u pravu brazdu na narodnoj njivi (da reknem slikovito), tada bih iznio toliko naših nevolja i nesreća, i vjerujem da bi oni koji po kafanama i čaršijama proglasuju ovoga izdajicom hrvatskog naroda, a onoga uzdižu u metafizično carstvo (a Bog zna, jesu li ti šaptači i orišaptači ikada i pročitali kakovu metafiziku?), onda bi se oni okanili anonimne memle koja ih davi!

No, Bogu hvala, počinje i kod nas, u jednom i drugom dijelu naše načije i naše države da se razgaljuje i da luči mrak od svjetlosti, da se počinje javljati otvorena, javna riječ mjesto podmuklog prišaptavanja, a brzo će se raskrinkati krabulje i vidjeće se: ko je glumio, a ko je istinu govorio!

Dr. Mirko Perković

Italija utvrđuje albansku obalu

Atena 17. — Jutrošnje Grčke novine javljaju da je Italija sklopila sa Albanijom ugovor, na temelju kojega će se sagraditi u najkasnije vrijeme velike utvrde na svim albanskim primorskim strateškim točkama, naročito na Akrokeraunskom predbrežju i na liniji izmedju Chimare i Valone.

Ponovni protest Engleske u Parizu

Pariz 17. — Jučer je engleski otpravnik posala u Parizu ponovno protestirao kod francuskog ministarstva inostranih posala zbog najnovijeg članka štampanog u rojalističkom listu „Gringoire" inače poznatom glasilu habsburgovskih interesa, u kome članku se žestoko napada Engleska, a pretjerano brani Italija ističući kako tobože Engleska upotrebljuje nezavisnost Abesinije i statut Društva Naroda kao sredstvo da uništi Musolinija i fašizam i da tako posvema oslabi talijanski položaj u Sredozemnom moru. Taj su članak preštampale i ostale francuske novine i time stvorile nerasposloženje kod francuskih masa spram Engleske.

Demonstracije u Parizu

Pariz 17. Na trgu opere ponovno je došlo do velikih demonstracija protiv vlade g. Lavala, koja se zalaže za provedbu sankcija protiv Italije. Odbor pod imenom „za neutralnost, a protiv sankcija" priredio je skupštinu, koju je policija razjurila i uhapsila oko 800 učesnika. Za vrijeme skupštine padali su poklici: Dolje sankcije! Živjela Italija! Živjela neutralnost.

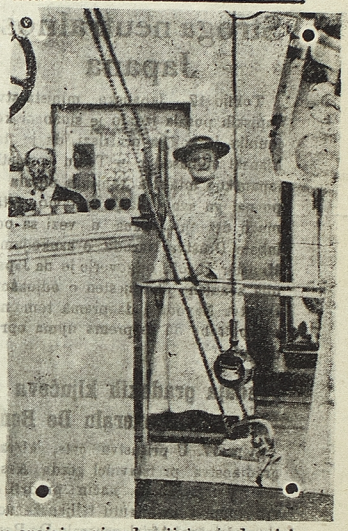
U isto vrijeme veliki odredi policije čuvali su zgrade engleske i talijanske ambasade. Za nedjelju su zakazane ponovne demonstracije, ako Laval odobri i privredne sankcije protiv Italije

Cilj Talijana u Istočnoj Abesiniji

Željeznička stanica Diredaua udaljena samo par km. od Harrara, drugog po redu važnog grada u Abesiniji. Ova stanica je za sada cilj italijanske ofenzive

Sv. Otac Papa

u svojoj najmodernijoj zvjezdarnici koja se do sada nalazila n Vatikanu, a koja je sad bogato remodernirana, premještena u njegov kraljevsko bogati ljetnikovac u Castelgandolfo

Iransko-turski pakt

Teheran 17. — Prema pisanju iranske štampe saznaje se da je između Turske i Irana sklopljen pakt o nenapadanju. Sklapanje togâ paktâ osobito danas pretstavlja prvoklasni politički događaj u Prednjoj Aziji, koja time učvršćuje svoje snage i stavlja ih na raspolaganje Društvu Naroda. Zbližen jem između Irana i Turske stvoreno je moćno zaleđe, koje će se u potrebnom slučaju uspješno uduprijeti svakom pokušaju, koji bi išao za izmjenom političkih snaga u istočnom djelu Sredozemnog mora.

Naoružanje Austrije

Wien 17. — Savezni kancelar Dr. Schuschnigg održao je prigodom predaje zâstave tirolskoj artiler. regimenti br. 6 vatreni govor u kome je istakao da će ovih dana obrazovati 10 novih artiler. regimenta, koje će biti smještene većinom u Tirolu.

Beck i Rumunjska

Bukarešt 17. Pod naslovom „Obruč oko Rumunjske“ napisao je bivši pretsjednik vlade prof. Jorga članak u „Neamul Romanescu“ u koje mu ističe da današnja Poljska pod vodstvom pukovnika Becka želi da zaokruži Rumunjsku. Već pred dulje vremena čine se napori oko zbližanja Poljske i Madžarske i to na bazi umanjenja Čehoslovačke. Tom poslu, veli Jorga, pridružila se i Njemačka, a doskora će i Bugarska. Na taj će način imati Rumunjska sa svih strana same neprijatelje, koje joj je pripremila Poljska otkada vodstvo njezine vanjske politike ima Beck.

Stroga neutralnost Japana

Tokijo 17. Japansko ministarstvo vanjskih posala izdalo je službeni komunike iz kojega proizlazi da je talijanski ambasador u Tokiu posjetio japanskog ministra vanjskih posala i po nalogu svoje vlade postavio pitanje o držanju Japana u vezi sa odlukom Društva Naroda o sankcijama. Ministar Hirota odgovorio je da Japan nije zvanično obaviješten o odlukama Društva Naroda i da prema tome nema potrebe da se prema njima opredjeljuje.

Predaja gradskih ključeva generalu De Bonu

Rim 17. U prisustvu četa, klera i gradjanstva pretstavnici grada Aksuma na najsvečaniji način predali su vrhovnom komandantu talijanske vojske u Istočnoj Africi, generalu De Bono gradske ključeve.

Nijemci prelaze na židovsku vjeru

Nirnberški zakoni za zaštitu njemačke rase u Njem. imaju neočekivane posljedice. Njemačka javnost je iz stranih novina saznala ono što je u njemačkim listovima prikrivano, da su u posljednje vrijeme sve češći slučajevi, da stanovnici njemačke narodnosti pokušavaju da predju na židovsku vjeru. U Berlinu su na primjer židovski rabini u posljednje vrijeme primili velik broj hrišćanskih mladića i djevojaka, da im omoguće prelazak u židovsku vjeru. Smisao tih molba je jasan: molioci žele da se odbrane od posljedica zakona o oskrnavljenju rase. Molioci su većinom vjereni s Jevrejkama ili imaju s njima ljubavni odnos i nadaju se da kad predju na jevrejsku vjeru niko im više neće moći sprječavati brak ili ih kažnjavati zbog ljubavnog odnosa, jer su i sami Jevreji. Moliteljke su većinom službavke, koje žele da zadrže svoja mesta, koja prema zakonu, kao što je poznato, ne smiju držati ako nemaju najmanje 45 godina. To mjenjanje vjere je moguće prema postojećim zakonima židovske vjere i prema dosadašnjim njemačkim zakonima. Jevreji zahtjevaju samo, da se objavi istupanje iz druge crkve i da molioc ili moliteljka posjećuju vjeronauku kod rabina. Sada je vrlo interesantno, kako će postupiti njemačke vlasti, koje će sigurno biti protiv tog mjenjanja vjere. To se može očekivati tim prije, što se antisemitska borba vodi u njemačkom glavnom gradu na čitavoj liniji. Od 1. oktobra je u čitavoj Njemačkoj zabranjena prodaja svijuh židovskih listova i časopisa, tako da se mogu dobijati samo u pretplati.

Potreba poreznog morala

U dane, kad rade porezni odbori

Čehoslovački ministar financija dr. Trapl u svom jednom nedavnom govoru rekao je i ovo: „Vršenje poreske dužnosti nije nikakav dar državi, jer država u drugom obliku vraća porezovnicima njihov novac. U Engleskoj gradjani to veoma dobro razumiju, i zato ondje svaki porezovnik smatra nečasnim, da plati premalo poreza, ili da pokrije svoje dohotke. *Naravski da je dužnost i financijskih organa da su nadasve pravedni i da postupaju stopestotno objektivno.* Ali ne samo to. Porezovnici moraju biti uvijek i drage volje spremni da nam dadu nužne savjete. *Osim toga naročito mora poreska osnova biti uvijek pravilno odmjerena.* Da uz mogne financijska uprava izvršavati svoju zadaću, ministar je financija povećao broj činovnika. Osim toga se je ministar financija pobrinuo, da se poreski postupak što više pojednostavi. Konačno je i razvrstao i kompetenciju nižih instancija, da se tome postigne zbližanje izmedju porezovnika i poreskih uprava“.

Te riječi čehoslovačkog ministra financija znače, da od poreske uprave ovisi, kakav je poreski moral porezovnika. Ako želimo da dosegnemo tako uzoran, visok, poreski moral, kakav postoji u Engleskoj, onda se treba brinuti i za to, da se s porezovnikom postupa onako kao u Engleskoj. Čehoslovački će minista financija, nema sumnje, u tom pravcu učiniti sve, što stoji u dosegu njegove moći, i on će mnogo toga i postići, da u Čehoslovačkoj u najskorije vrijeme poreski moral dostigne onaj u Engleskoj.

Ali glavno je, da se treba započeti, a kod nas se još nije ni započelo. Poreski su propisi kod nas ostali tako komplicirani kako su i bili. Skoro je isključeno, da bi porezovnik mogao unapred izračunati, koliko će poreza morati platiti. *Kod nas porezovnik ne zna nikada točno koliko bi poreza morao platiti.* Kada porezovnik mora ispuniti poreske formulare, skoro uvijek je u neprilici. Bilo bi već krajnje vrijeme, da se naši poreski propisi pojednostave, da se iz njih uklone sve njasnoće i da se poreske zakone smiju tumačiti samo upravni sudovi, a ne same poreske uprave, koje su u tim stvarima i suviše angažirane kao stranka.

Nemoguće je, da se stvori snažan poreski moral, ako porezovnici na svakom koraku moraju konstatirati, da poreska praksa nije svagdje jednaka. Kad poreznik vidi, da je nepravedno i previsoko oporezovan i da se u jednom kraju naplaćuju porezi sa svom strogošću, a u drugom ne, onda ne mogu imati onog pouzdanja u poresku upravu, koje je preduvjet svakog poreskog morala. Za druge neće nitko da plaća poreza. Pa ni u Engleskoj.

A i poreska uprava mora porezovniku dokazati svoju dobru volju, da mu hoće uistinu pravilno ocjeniti njegov dohodak. Ako se dogodi da poreska uprava porezovniku hoće dokazati, da je od postignutog prometa imao veći dobitak, nego što ga je uistinu imao, onda se ne može sprovesti poreski moral. Kada je notorno, da je pao sav privredni život, kada je dokazano, da je čisti dobitak pao, onda su viša odmjerenja poreza na štetu same poreske uprave.

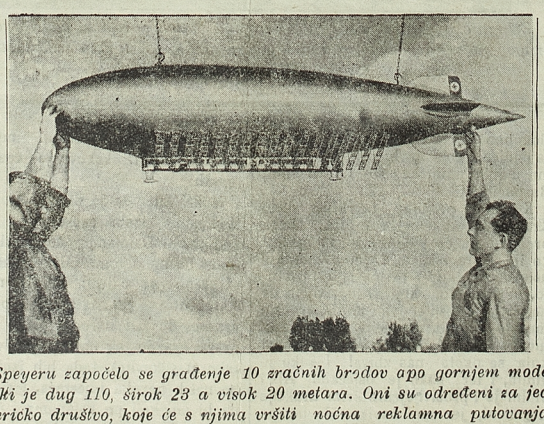
Za podizauje poreskog morala su poreski odbori od neprocjenjive važnosti. *Ako porezovnik znade, da su u poreskom odboru njegovi zastupnici, ljudi, koji plaćaju iste poreze kao i on sam, i ljudi njegovog staleža, koji i poznaju njegove prilike onda će se punim pouzdanjem primiti njihove odluke.* Ali on mora biti, uvjeren, da će ti njegovi zastupnici uistinu i odlučivati, a ne, da će imati samo to pravo, da izriču svoje skromne, pobožne želje. Što manje važi riječ poreskih obveznika u poreskim odborima, tim manje važi i ugled poreskih odbora u očima poreskih obveznika. Radi toga je bilo upravo pogubno smiziti broj poreskih obveznika u poreskim odborima. Pametna poreska uprava bi poreskim odborima natrpala na pleća što više odgovornosti, pa bi se na na taj način najbolje pobrinula za pravednu odmjeru poreza i time najbolje digla porezni moral. U našim je prilikama zapravo podizanje poreznog morala moguće samo na taj način, da se za svaku banovinu ili i za par njih odredi porezna kvota, koju dotični teritorij mora platiti, dok bi poreze razrezivali porezovnici sami. Uvjereni smo, da time porezna uprava ne bi bila nimalo prikraćena.

Što je slabiji porezni moral, tim su veći potrebni znaci za kontrolu dohodaka porezovnika i tim više se izdaje novca za uistinu neplodne izdatke. Radi toga je podizanje poreznog morala ekonomsko korisno djelo, i porezna uprava i naša financijska vlast svaku svoju odluku presuđivati i s toga stanovišta, da li je ona u korist poreznog morala ili nije. O poreznoj upravi, o postupanju s porezovnicima u prvom redu ovisi porezni moral, a istom u drugom redu o porezovnicima. *Naravski, da se ne može ni misliti na podizanje poreznog morala, ako porezovnik vidi, da se s njegovim novcem slabo gospodari.* Konačni preduvjet, da se uopće može roditi porezni moral, jeste taj, da se stvori dobra uprava, i radi toga je kardinalna upravna reforma neophodiva nužnost dana.

(T. L)

Podmirite pretplatu!

10 zračnih brodova za Ameriku

U Speyeru započelo se građenje 10 zračnih brodov apo gornjem modelu. Svaki je dug 110, širok 23 a visok 20 metara. Oni su određeni za jedno američko društvo, koje će s njima vršiti noćna reklamna putovanja u koju će svrhu na vanjskim stranama goriti 15.000 svjetiljka.

ZEMALJ. KONGRES DUŽNIKA

održan na dan 7 oktobra 1935 god. u Beogradu, na kojem je učestvovalo mnoštvo svijeta iz cijele zemlje, donio je slijedeću REZOLUCIJU:

I.

Svi postojeći dugovi u Kraljevini Jugoslaviji bez razlike ko je dužnik ko povjerilac, imaju se od svoga postanka do danas a sa retroaktivnom snagom od 1. januara 1920 god. proračunati i likvidirati sa godišnjom kamatom od 8—12 posto tako, da će se odbiti od glavnice dugujuće sve ono što je uplaćeno na račun kamata a što je prelazilo 8—12 posto kamatnu stopu, te će kao postojeće dugovanje vrijediti onaj iznos koji proizidje iz takvog obračuna i nakon dobitka učinjenih isplata.

II.

Svi postojeći dugovi bilo oni koji su nastali načinom naznačenim u čl. I ove rezolucije, bilo kojim drugim načinom reduciraju se za 50 posto, te su dužnici obavezni da plate samo tako reducirane iznose na način naznačen po čl. III ove rezolucije:

III.

Svi dugovi navedeni po čl. I. i II. ove rezolucije imadu se isplatiti:

a) u iznosu od 2.000 dinara u roku od 3 godine dana;

b) u iznosu koji prelazi 2000—5000 dinara u roku od 5 godina;

v) u iznosu od 5.000 do 10.000 dinara u roku od 10 godina dana;

g) u iznosu od preko 10.000 dinara do 50.000 din. u roku od 15 godina;

d) u iznosu preko 50.000 din. do 500.000 din. u roku od 20 godina;

e) u iznosu preko 500.000 dinara i dalje u roku od 30 godina.

IV.

Osim otplata po čl. III. ove rezolucije dužan je dužnik da povjeriocu plati godišnje kamatu od 3 posto svake godine za cijeli preostali dug.

V.

Da bi se osigurala puna realizacija gornjih zahtjeva i da bi se osiguralo stvarno oživljavanje privrede, ima se fiksirati trajna stabilizacija novca i uvesti prisilna cirkulacija uz povremeno žigosanje novca i oduzimanje 5—10 posto od žigosane količine.

VI.

Svi dužnici čija su nepokretna dobra bila na dražbi prodana u vrijeme kada je izdan prvi zakon o zaštiti zemljoradnika imaju pravo da traže povraćaj prodanih dobara uz isplatu odn. likvidaciju duga po odredbama predjašnjih članaka ove uredbe uredbe ne dirajući pri tom stečena prava trećih lica.

VII.

Do donošenja zakona o konačnom uredjenju dugova narodu, imaju se obustaviti sve ovrhe i prisilne naplate od dužnikovog imetka.

Književnost.

Die Tat

Ugledna njemačka revije „Die Tat“ koju uredjuje i izdaje jedan od najboljih njemačkih publicista i prijatelj našeg naroda g. Dr. Giselher Wirsing, u svome oktobarskom broju donosi mnogo interesantnih političkih i literarnih članaka, medju kojima su osobito zanimivi od K. Mehnerta: Komintern und Sovjetunion; od E. Eschmanna: Abbruch in Genf; Litauen und Europa; J. Nonner: Unterhaltung iu Wien i dr.

Revija izlazi svakog mjeseca, godišnja pretplata iznosi 15 maraka, a može se nabaviti preko svake knjižare

GRADSKE VIJESTI

tvaranje plesne škole „Tucić“

U subotu se otvara u sali do kafa-e „Istre“ (prostorije Ženske Narodne adruge) plesna škola „Tucić“, te će tu toknm cjele sezone redovito pri-đivati plesne koterije. Sala u kojoj se održavati plesni tečajevi i ča-nke potpuno je renovirana i vrlo je iepo uređena. Sviraće se najmoder-ji sezonski šlageri na izvrsnom i ja-om električnom gramofonu — spe-jalnom za ovakove stvari.

Otvaranjem ove škole naš grad do-ja dosta u kulturnom pogledu, bu-ući da mu je jedna solidna i dobra lesna škola skoro uvijek nedostojala. prema i veliko iskustvo g. Tucića, oji je kroz dugi niz godina imao o-ličnu plesnu školu u Zagrebu, naj-olja je garancija dá će ova plesna kola biti najmilije sastajalište ljubi-lja plesa i zabave. Kako će se u sa-oj školi pored posebnih i grupnih čajeva održavati i plesne koterije, vijereni smo, svima će biti prijatno a u svojoj sredini provedu nekoliko rijatnih časova. Razne atrakcije, ko-ima u programu g. Tucić, još više e doprinjeti ugodnoj zabavi i raspo-ženju.

Odgođen zbor opozicije

Zbor vamparlamentarne opozicije oji se je trebao održati 3 novembra, dgođen je uslijed tehničkih razloga a neodređeno vrijeme.

Osnutak križarske glazbe u Šibeniku

Ovdašnji križari poveli su akciju a osnivanje glazbe, te je tim povo-om osnovana posebna glazbena sek-ija, kojoj bi bila dužnost da uskori snutak ove glazbe. Za sada je rje-eno da se na dan katoličke akcije red svim crkvama Šibenika sakup-jaju prilozi za fond za nabavku gla-bala. Potom bi imala da uslijedi edna šira akcija kako bi što prije lošlo do ostvarenja ove zamisli.

Kr. brodovi u našoj luci

Kr. brodovi: razarač „Dubrovnik“, „Zmaj“ i torpiljerke doplovile su juče ko podne iz Splita u našu luku. O-rdje će ostati par dana, pa će zatim a kraće vrijeme otići.

G. Dr. JOSIP BERKOVIĆ, jedan od rvaka opozicije i narodni zastupnik netkovačkog i kotarskog kotara, do-utovao je u utorak u Šibenik, gdje e dočekan od g. Dane Škarice. G Dr. Berković će obići šibenski srez i održati par sastanaka sa viđenijim lju-dima.

KINO »BALKAN«

prikazuje u srijedu pustolovni tonfilm „Čast zapada“. U četvrtakk velefilm „Put u sreću“.

Poreska Uprava u Šibeniku

izdala je poziv za podnošenje poreske prijave prihoda od zgrada za razrez kućarine za 1936 godinu, prema kome se ima podnijeti prijava u roku od 16-X do 14 XI 1935. g.

Potankosti kao i sva bliža uputstva nalaze se štampani na plakatama izdanim od Poreske uprave.

UČENICI DRŽ. REALNE GIMNAZIJE u ponedjeljak će ići na ekskurziju u Split, radi razgledanja grada i njegovih znamenitosti. Na ovu ekskurziju ići će po svoj prilici samo viši razredi.

G-đica INES MARENZI, modistkinja povratila se sa putovanja. — Opskrbljena je najnovijim modelima za zimsku sezonu. Clj. damama najtoplije se preporuča.

U FOND DRUŠTVA „ŠUBIĆETAC“ da počasti uspomenu pok. Antice Antić priložili su: obitelj Luigi Battigelli i obitelj Trinajstić po Din. 20.

Uprava hrano zahvaljuje.

JUGOSLAVENSKE DRŽAVNE ŽELJEZNICE, Kr. Magjarske državne željeznice, Austrijske savezne željeznice i Čehoslovačke državne željeznice primaju od 1. oktobra tek. godine do opoziva na prevoz kao ubrzanu brzovoznu deničanu robu — svježu ribu i to prema međunarodnim konvencijama o prevozu ribe na željeznicama i po odnosnim taritskim odredbama. Bliži podatci mogu se vidjeti u kancelariji kod Udruženja Trgovaca.

širite »TRIBUNU«

Serioznog sposobnog

ZASTUPNIKA

za Šibenik i okolicu traži generalno zastupstvo

Remington tvornice t.t. Matador, Zagreb.

Agilnim prodavaocima pruža se lijepa mogućnost zarade. Interesanti neka se obrate na tt. MATADOR — Zagreb, Ilica 5.

SPORT

Poslije utakmica u Sarajevu

Dvodnevno gostovanje „Osvita“ u Sarajevu završilo se sa dva poraza: prvog dana sa 2:0 i drugog sa 3:1. Ali ipak ovi rezultati se ne mogu smatrati rđavim, jer treba uzeti mnoge okolnosti u obzir. Dobro znamo da su se iz Sarajeva vraćali i najbolji klubovi u državi poraženi, sa po nekoliko golova u mreži. Sarajlije su na svom terenu teško pobjedivi i svi klubovi u državi računaju sa njima, kao sa ozbiljnim i opasnim protivnicima. Okolnost, da je „Osvit“ poslije dugog puta igrao prvi put tamo (na igralištu koje je pokriveno travom) pred tuđom publikom i bez svojih navijača, bez sumnje dosta je uticalo na razvoj „Osvitove“ igre. To se može najbolje vidjeti i po razlici igre koja je pružena prvog i ona od drugog dana. Tako „Jugoslovenska Pošta“ o igri prvog dana piše: .....„Osim velike požrtvovnosti, ova četa nije ništa drugo pokazala...“ Već o igri drugog dana isti list donosi: .....„Osvit“ je zaigrao kao preporođen.... Osim ogromne požrtvovnosti i borbenosti, oni su igrali mnogo smišljenije i pribranije, negoli dan ranije....“ „Jugoslovenski List“ par puta naglašava da rezultat drugog dana ni je realan i da je „Osvit“ dao bolju partiju od protivnika. Ali da njegova navala nije znala dá iskoristi neko potpuno zrele situacije. Dakle iz ovoga se može odmah vidjeti, koliko je pomoglo kada su igrači drugog dana već bili naviknuti na teren i okolinu.

Ali i ovdje se može primjetiti stara mana „Osvitove“ navale: da nezna da iskoristi dobre pozicije. Mi smo i ranije već pisali o tome i isticali tu stvar. Navalni igrači se moraju naviknuti da bez okljevanja i zadržavanja lopte, odmah pucaju u gol i to ne samo sa 5-6 metara nego katkada i sa 16-20 m. Sve zavisi od momenta a jedan pravi igrač znaće odmah da ocjeni situaciju.

Prema sarajevskim novinama Osvit je tamo, naročito prvog dana, ispoljio i svoju drugu stalnu manu: ... „svaki igrač „Osvita“ gledao je što prije da se riješi lopte ne brinući se za nju kuda će otići...“, piše „Jugoslovenska Pošta“. Ovo se nažalost dešava na skoro svakoj utakmici. Tako su se mogli vidjeti slučajevi da jedan igrač nepokriven u dobroj poziciji šalje lop tu drugom koji je dobro čuvan od protivnika. Ovo se najviše dešava zato što igrači nemaju dobar pregled igre. Ne treba zaboraviti da se ove mane mogu najbolje iskoreniti stalnim i racionalnim treningom.

U ovim predmatjecanjima za liga prvenstvo „Osvit“ bi mogao dosta da nauči. Nismo očekivali od njega da bude prvi u svojoj grupi, ali se nadamo da će steceno iskustvo znati da iskoristi, što će mu docnije biti od nesumljive koristi.

Na kraju sa zadovoljstvom konstatujemo lijep prijem od strane sarajevskih klubova i publike. Nadamo se da će Šibenčani znati ovo da cijene.

—R.—

U Nedjelju: »Hajduk« (Split) - »Osvit«

Iduće nedjelje odigraće se u Šibeniku utakmica između splitskog „Hajduka“ i „Osvita“ za liga prvenstvo. „Hajduk“ je do sada u Šibeniku bio uvijek rado viđen gost i za njegov nastup vladao je uvijek veliki interes. Njegova prošlonedjeljna pobjeda nad reprezentacijom Zagreba pokazuje da se on sada nalazi u izvrsnoj formi. „Osvit“ ima tu prednost što će igrati na svojem terenu i pred svojom publikom. Ali ipak posao koji ga očekuje neobično je težak. Za častan rezultat igrači „Osvita“ bi trebali sve sile da napregnu. Tim „Osvita“ za ovu utakmicu nije nam poznat. (Sportski referent g. B. M. dao nam je jednu postavu, koju iz obzira prema nje mu nećemo donjeti.)

Budite pretplatnici „Tribune“

Tačnaadresa

Debeli Pek, koji je bio čuveni šaljivđija i talentovan komičar spustio e obe ruke na rame Pjera Avnia i zviknuo, praveći se veseo, blagonaklon i dobroćudan.

— Da znaš što ćeš se obradovati! Iščeprkao sam ti ime i adresu one divne djevojčice crne kose, što te je pre neki dan zasenila tako da si izgubio i san i apetit. Da ne govorimo o razumu, njega si već odavno izgubio!

— Ti si.... Ti si je zaista našao, promucao je Pjer Avni, odistinski uzbuđen.

Nije ni primjetio posljednju rečenicu iako je bila podrugljiva. Kao mlad, naivan, uvjek oduševljen, sanjalica i ljubavnik, on je vječito bio rasejan i žrtva rđavih šaljivđija. Pek je, međutim, odavno zavidio Avniu koga su neke žene radije gledale nego njega.

— Našao sam, potvrdio je on. Tako je htio slučaj, ili, može biti, sudbina. Kako je da je, tek onomad sam se našao licem u lice sa jednim starim prijateljem, koji je bio u društvu svoje kćeri. Možeš misliti koliko sam se iznenadio, to je bila ona tvoja ljepotica, koju nikako nisi mogao naći. Iskoristio sam, naravno, priliku da joj govorim o tebi, da joj ispričam tvoju strast, da je raznežim. Hvalio sam tvoju prošlost, tvoju sadašnjost, tvoju budućnost. Zasenio sam oca i zagrijao djevojku. To je uspjeh. Ukratko, čekaju te. Možeš otpočeti udvaranje. Smjesta otiđi na adresu koju ću ti dati i ako te ne zadrže bar na ručak evo moje glave.

— Idem odmah, uzviknuo je zaljubljeni, zapaliviši se kao barut.

Poletio je. Pek je morao potrčati za njim da mu kaže:

— Čekaj budalo... A adresa? Znaš li gdje ideš?

Brišući čelo, jer nije bio navikao da juri. Pek se vratio zaduvan grupi prijatelja, koji su prisustvovali toj sceni. Svi su se tresli od prigušenog smjeha.

— Nisam slagao. Zaista ga čekaju tamo gdje sam ga poslao, izjavio je on glasom isprekidanim radošću, ako ne zadihanošću. Prokleti Pjer! Što se tiče riđe djevojke, dočekaće ga dva moja prijatelja, koji se češće vježbaju u boksovanju i koji će gledati da ga izazovu. Sumnjam da će večeras biti u stanju da namigne. Zaslužio je to, uobraženko. A zatim predostrožno je to što sam učinio. Ja sam skoro veren, a ne bih htio da jednog od ovih dana Pjerovo prisustvo naškodi mojoj ličnoj estetici. Ovako ga jednostavno izbacujem iz igre za tri nedjelje. To će biti dovoljno.

* * *

I ne sanjajući opasnost, radujući se ljubavi koju je zamišljao, Pjer Avni je trčao.

— Videću je opet, vidjeću... — ponavljao je on oduševljeno. — Ah, osjetio sam ja dobro, prije neki dan, kad su nam se pogledi susreli, da to nije običan susret. Mila mala! Hoću li je poznati? Ne smijem imati mnogo povjerenja u svoje pamćenje i brzopletost. Osjećam u sebi težnju da idealizujem, prema tome da mjenjam izglede pojedinih ličnosti. Kako li ona izgleda? Možda nije baš sasvim ono što zamišljam. Svejedno, ja je volim, ja je obožavam, ludujem za njom.

Zastao je najedamput zabrinut.

— A gdje idem? Izgleda mi da sam zaboravio adresu? Bulevar... Bulevar... Numeru znam: 21. Tako je, na drugom spratu, lijeva vrata, ali, kako se zvao bulevar? Treba da razmislim malo.

Lutao je tako, nasumce, lupajući

Zanimljivost

Direktor traži iglu

Direktor traktorske stanice u Putčinu u Bjeloj Rusiji htio je da kupi iglu. Poslao je Jakle svog zamjenika Korola da kupi iglu. Ali ni jedna trgovina u gradiću nije imala tu robu. Korol je na to otputovao u sreski grad. Išao je iz trgovine u trgovinu, ali nigdje nisu imali igle. Preporučili su mu da otputuje u glavni grad Bjele Rusije Minsk. Tamo mu je neko savjetovao da ode u univerzalnu trgovinu. Tamo su zaista imali igle, ali su ih prodavali samo u paketima od 250 komada. Zabranjeno im je bilo da igle prodaju u manjim količinama. Državna trgovina se ne smi zanimati prodavanjem na komad.

Tek na naročitu protekciju centralnih vlasti je direktor univerzalne trgovine prodao Korolu 100 komada igala i pri tom je primjetio: „To je prvi i posljednji put, i samo vama za ljubav. Drugi neko bi morao kupiti čitav paketić sa 250 komada." („Izvjestija", 11. IX.)

COPPERPRINT podmorna boja garantirana za godinu dana zprobana od iskusnih pomoraca Svih vrsti suhih i uljenih boja, lakova, firnisa, katrama, blaka, karboline ja, kistova, stuka, pakla i sve u tu struku spadajuće predmete, na bolje kvalitete uz umjerene cjene i solidnu poslugu.
Preporuča se
Viktor Sošić - Sibenik
Specijalna trgovina bojadiska
Trg Stjepana Radića, kod crkve Sv. Ivana.

Smrtnik tekućina za uništavanje insekata kao za mušice, komarce, stjenice i drugu gamad. Nadmašuje svedruge preparate kao ukvaliteti tako i u jeftinoći Probajte i uvjerite se.

Knin

Otvor gimnazije

Gimnazija u Kninu otvoriće se 1. novembra, pošto budu dovršene popravke na zgradi u kojoj će ova biti smještena. Otvoriće se odmah dva razreda i to prvi i drugi.

— —

Po inicijativi Ženske narodne zadruge u Kninu se redovito održavaju predavanja na Pučkom sveučilištu o čemu smo već pisali. Kako smo sada doznali, ovo agilno društvo otvoriće uskoro tečajeve za strane jezike i to za francuski pod vodstvom g. Dr Simeonovića i za njemački gdje će predavati g. Dr. Perković.

— —

U zadnje vrijeme u Kninu opaža se intenzivniji rad u skoro svim pravcima. Tako je kroz samo 3 mjeseca na prostoru bivšeg pazara pred željezničkom stanicom sagrađena impozantna zgrada za oficirske stanove. Uskoro će se sagraditi još jedna ista kao ova koja je dovršena.

— —

Novi most preko Krke, koji je nedavno predat saobraćaju vrlo je lijep, ali će uskoro izgledati star ako se ne povede malo više računa o redu na njemu. Tako na pr. nebi se smjelo dozvoliti da se na stubovima lijepe plakate bez ikakvog reda, što daje dosta ružnu sliku.

Biograd

Parobrod „Kumanovo" Dubrovačke plovidbe, koji je prošle sedmice zamjenjivao „Dubrovnik" u njegovoj brzoj pruzi, pristao je i u odlasku i povratku vrlo lako i lijepo na gat u Biogradu n/m. Tom se prigodom moglo najlakše vidjeti da nije nikakva teškoća i nezgodnost ovakovo pristajanje tim prije ako se uzme u obzir da je „Kumanovo" veliki brod, medju najvećima naše obalne plovidbe.

Za jesen i zimu

Veliki izbor svih vrsta cipela

Ženske cipele počam od D. 100—195
Muške cipele „ „ „ 120—225
Dalje sve vrsti kože, kuram za šjole, nogometne i tenis lopte marka „Dunlop", te sve ostale športske i skautske potrebštine; torbe za školu, novčanike itd. prodajem uz najniže konkurentne cijene.
Imam prvoklasne radnike, te izradujem sve vrsti cipela po mjeri.
Obavljam popravke cipela uz najpovoljnije cijene.
Bojadišem kožnate kaputе.

ALEKSANDAR ANWEILER
trgovina koža, cipela i šport. predmeta
ŠIBENIK (ulica Kralja Tomislava 4)

Vojni manevri u okolini Vodica

Nekoliko dana vršile su se pripreme za početak vojnih manevara u okolini Vodica. Dva dana već su manevri u toku.

U manevrima učestvuju svi rodovi vojske, pješadija, mornarica, artilerija, avijatika itd. — Divan je bio prizor jučer izjutra u 5.30 sati, kad se je s mora pojavio „neprijatelj". Vojska s kopna koja je čekala „neprijatelja" otvorila je paljbu. S jedne i s druge strane gruvali su topovi i strojne puške. Ipak je „neprijatelj" uspio da se iskrca na kopno na samu Vodičku obalu. Neprijatelj se iskrcao i s druge strane u selo Tribunj.

Mnoštvo svijeta čujući gruvanje topova s kopna i s mora izišlo je na obalu da vidi još neviđeni „ratni" prizor.

Svakome je upalo u oči red i disciplina naše junačke vojske.

Elektrika u Vodicama

Pošto su završeni radovi na električnoj centrali to je večeras 15 X. po prvi put avijatički odio mornarice u Vodicama dobio svoju električnu svjetlost.

Ratni brodovi u luci

U vezi sa vojnim manevrima, u luci se nalazi 6 manjih brodova naše ratne mornarice.

Licitacija za opskrbu bolnice u Biogradu n-m

Na dan 5. novembra t. g. u 11 s. prije podne, održaće se u kancelariji bolnice druga ofersalna licitacija za slijedeće nabavke: a) govedine i teletine, b) mlijeka, c) kruha, d) svih ostalih živežnih namirnica t. j. tjestenine, pirinča, šećera, kave, svinjske masti, maslinovog ulja i t d. te sode kristalne, sapuna i petrolja, a za vrijeme od 15. novembra 1935. do 31 marta 1936 godine.

Kaucije treba da budu predane blagajni bolnice najkasnije do 10 s. dana licitacije.

Kaucija za meso iznosi D. 3000.-, za kruh Din 1000.-, za mlijeko Din 1200.-, za sve ostale životne namirnice i druge stvari Din 1550.—

Strani državljani plaćaju dvostruki iznos.

Uslovi za ovu licitaciju mogu se vidjeti i dobiti u kancelariji bolnice za vrijeme uredovnih časova.

Biograd n/m, 11. oktobra 1935. Br. 1286. Uprava Banovinske bolnice »Kralja Aleksandra I.« u Biogradu n/m

Upravnik bolnice: Dr. BARIŠIĆ, s.r.

Još živi posljednji borac pod Visom

Studenci 14. Koliko se još sjećam čitao sam prošle godine u jednom od splitskih dnevnika članak pod naslovom: „Smrt posljednjeg borca pod Visom."

Pošto sam slučajno u razgovoru o našoj prošlostoljetnoj nacionalnoj istoriji sa inteligentnim trgovcem gosp. Bilićem poveo razgovor i o pomenutoj bitci pod Visom, i tom prigodom spomenuo mu i članak o smrti posljednjeg borca — gospodin Bilić mi je nadodao: „pa mi imademo još živog borca pod Visom u našemu selu, staroga Jakova Meštrovića p. Marka.

Kako me je interesiralo da vidim starog Jakova, a još više da štogod čujem od njega o samoj bitci, pohitao sam do posljednjem borca u kom. šiluk Meštrovića. Našao sam starog Jakova u jednom docu, kako čisti oranicu od kamenja. Nisam se htio odmah javiti, nego sam ga pustio da radi, a ja sam izdalje promatrao njegov rad. Skupljao je kamenčić po kamenčić na jednu hrpu. Zatim je sjeo. Ja sam prišao k njemu i nakon pozdrava i običnih pitanja pri susretu zapitao sam starog Jakova: jeste li Jakove bili u bitci pod Visom? Starac je uzdahnuo iz staračkih orunolih grudi i počeo mi da priča prostonarodnim jezikom u dijalektu ikavštine:

.....E,.... moj gospodine! ....Jest, jest bilo je to godine 1866.... Baš na dan sv. Ilije 20 srpnja. Započela je bitka oko 11 sati prije podne i za 4 sata je bila svršila. Talijani su bili potučeni. Ja sam bio na brodu „Kaizer Maks" i bilo nas je svega 900 ljudi. Od nas je poginulo 6 a ranjeno je bilo 13. Naših ratnih većih brodova je bilo 24 a Talijani su imali dva puta više. Stari Jakov je zatim zaćutao. Zagledo se u daljinu i naglo se prenuo pa nadodao: „Eto to Vam mogu sve reći o bitci. Ostario sam, pa sam sve zaboravio." Na to mu stavih pitanje: Jakove jeste li u bitci bili ranjeni? Nisam. Punio sam i palio top. Bili smo tako blizu Talijana da smo se mogli kocima biti.... Strašna je to bitka bila. Koliko Vam je Jakove godina? Devedesetdvi. Rođen sam 1843. Jeste li kada bili teže bolesni? Nikada. Nikada nisam iša „mediku" ni pija „špicalije". Ostario sam pa ne čujem dobro". Još dobro vidim i noge me još nisu ostavile. Samo me umara kad puno govorim.... Uh!...

Da ga dulje ne umaram, podigao sam se i spremio na polazak. Prije nego sam pošao, rekao sam starom borcu da ću naš razgovor dati štampati u novine. Starac se od dragosti nasmješio i zamolio me, da stavim u one novine, u koje budem dao štampati naš razgovor, da sve čitaoce tih novina pozdravlja posljedni borac pod Visom.

Stisnuv starcu ruku, pozdravih ga i odem. Kad sam se odmaknuo, okrenuh se i vidjeh starog borca kako radi — skuplja kamenčić po kamenčić i slaže na hrpu.

Josip Brebrić, učitelj.

Kuća sa potpunim konforom u centru grada prodaje se. Informacije u upravi.

Staklene okvire (ramove) rabljene za djeljenje prostorija ili slično u staklu traži se.

Tamburine — (sjedalice) rabljene, u dobrom stanju nekoliko komada traži se

glavu i plašeći se sve više da se neće sjetiti.

* * *

— Svakako su pretjerali, uzdahnuo je Pek, malo zabrinut. Evo već dvije nedjelje otkako nismo vidjeli tog jadnog Avnia. Još me više brine to, što drugovi, kojima sam ga poslao, tvrde da nije ni došao. Razumijete li? Premlatili su ga pa im nije stalo da se pohvale. Nisam ni malo spokojan, i pak, nadam se da je još živ.

— Dabome da je živ, ne brini se ništa, ohrabrio ga je prijatelj koji ga je slušao.

— Poslje bokserske seanse može čovjek da odleži nekoliko dana. Pjer će to već zaboraviti čim se oporavi, pojaviće se on među nama nasmejaniji nego ikada. Giedaj samo da se dotle ne oženi. Kada ti je svadba?

Svaki trag veselog raspoloženja iščezao je na to sa Pekovog lica. Ono je postalo sumorno.

— Kad? Ah, jadni moj, kad bih i sam znao! Zamisli, moja vjerenica i njena porodica otišli su iznenada na put na neodređeno vrijeme. Kadgod zazvonim na njihova vrata, odgovore mi: „Otišli su na selo". Kako selo? Nastojnica kuće tvrdi da ne zna, baš je to dosadno!

— U toliko prije što se Pjer Avni povampirio, eno ga gdje ide u boljoj tormi nego ikad. Šta sam ti rekao? Časna riječ, on likuje. Ozaren je, šta mu se to dogodilo?

Pošto ih je primjetio, mladić im je pritrčao.

— Pek, dugujem ti svoju sreću.

— Svoju sreću! upitao je Pek zaprepašćeno.

Pa da. Ne onu koju ti misliš. Nije više riječ o tome, Zamisli, onog dana kad si me poslao na sastanak riđokosi, u koju sam mislio da sam zaljubljen, ja sam usput zaboravio ime bulevara gdje stanuje, ukratko cjelu adresu, i kad mi se učinilo da sam se sjetio, pogrješio sam numeru, sprat vrata i sve. I zamisli, ipak su me dočekali izvanredno ljubazno. Pozvali su me na ručak kao što si ti pretskazao. Tu je bila i jedna djevojka divna, izvanredna, Ne ona ista, ali svejedno. Ne znam ko je koga očarao, ili ja nju, ili ona mene Rezultat je da smo se verili, hvala ti, Pek!

— A zašto? promucao je šaljivčina zabrinuto i skoro zaprepašćeno.

— Zato što mi je tvoje ime poslužilo kao preporuka kad sam se pretstavio kao da si me ti poslao.

— Pa gdje si ti to otišao? upitao je Pek jako uzrujan.

— Bulevar Solej broj 21. Moja se vjerenica zove Rozinéta.

— Tvoja vjerenica! riknuo je Pek gotov da se sruši na tle. To je bila moja vjerenica. Dobra je lakrdija i to sam je sam sebi priredio.

H. J. M

Štampa: Odilk. Graf. Zavod Tisk. E. VITALIANI I SIN — Sibenik. Urednik: Milan Radojković Izdavač: Mamilkar Vitaliani